

Зміст

1. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування НПФ.

Загальні результати 2

2. Результати діяльності з управління активами НПФ 3

2.1. Кількість НПФ та КУА, що управляють їхніми активами 3

2.2. Активи НПФ в управлінні КУА та сукупні активи пенсійних фондів 3

3. Результати діяльності з адміністрування НПФ 5

3.1. Кількість учасників, вкладників, пенсійних контрактів 5

3.2. Пенсійні внески і виплати 6

3.3. Структура активів НПФ в управлінні 8

1. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування НПФ.

Загальні результати

Кількість учасників ринку

Компанії з управління активами (КУА)

За 2-й квартал 2024 року загальна кількість **КУА** збільшилася на одну нову компанію, до **279**. За цей квартал із ринку не вийшла жодна КУА.

Адміністратори недержавних пенсійних фондів (АНПФ)

Кількість **АНПФ** зменшилася за 2-й квартал 2024 року не змінилася: **16**. Серед них, як і раніше, було п'ять компаній, які здійснювали винятково діяльність із адміністрування НПФ, решта – поєднували її з управлінням активами.

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Упродовж 2-го кварталу 2024 року, за даними УАІБ, було **zareestrovano 33 нових ІСІ**. Із них 28 – корпоративні фонди, у т. ч. 27 венчурних КІФ. Загальна кількість **сформованих ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів**, у квітні-червні зросла: +8 фондів (+0.4%), до **1795** на 30.06.2024. За 2-й квартал нормативу досягли 29 ІСІ.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Кількість **НПФ в управлінні** станом на 30.06.2024, за даними УАІБ, зменшилася на один, до **51** (без КПНФ НБУ), у тому числі 43 відкритих (-1 за квартал і за рік), два корпоративних та шість професійних. Активами НПФ на кінець червня управляли ті ж 30 КУА.

В **адмініструванні** 14-ти АНПФ-членів УАІБ на кінець червня 2024 року перебували **52 НПФ**: 43 відкритих (-2 за 2-й квартал), три корпоративних і шість професійних.

Страхові компанії (СК)

Кількість **страхових СК, що передали свої активи в управління КУА**, у квітні-червні 2024 року не змінилася: одна КУА надавала такі послуги **одній СК**.

Активи в управлінні та ВЧА

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Сукупні загальні активи діючих ІСІ, що перебували в управлінні КУА та досягли нормативів, на 30.06.2024 дорівнювали **619 058 млн грн** (+0.8% за квартал, +8.2% за останній рік).

Вартість чистих активів (ВЧА) усіх сформованих ІСІ у 2-му кварталі 2024 року сповільнила зростання до +2.7% і на кінець червня сягнула **522 950 млн грн**. За рік у червні сукупна ВЧА ІСІ додала 14.5%.

Рух капіталу у відкритих ІСІ змінився на позитивний: **+57.6 млн грн** у 2-му квартал 2024 року й був найбільшим із 1-го кварталу 2021 року.

Річний чистий притік на кінець червня 2024 року, таким чином, вийшов у позитивну зону й сягнув **+51.3 млн грн**. При цьому ВЧА сектору збільшилася за квартал майже на 65 млн грн, до майже **218 млн грн**.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Активи НПФ в управлінні КУА у 2-му кварталі 2024 року прискорили зростання до +5.4%. На кінець червня вони становили **3 064 млн грн**, за даними наявних звітів 51-го пенсійного. Їхнє річне зростання прискорювалося далі: +24.9%

НПФ в адмініструванні членів УАІБ на кінець червня 2024 року мали **3 065 млн грн** активів, а отже – також зросли на 5.4% за 2-й квартал. За рік у червні сектор додав 20.1%.

Страхові компанії (СК)

Активи СК в управлінні КУА у 2-му кварталі 2024 року прискорилися до +8.2%, а за рік у червні наростили 37.4%. Станом на 30.06.2024 ці активи дорівнювали майже **232 млн грн**.

2. Результати діяльності з управління активами НПФ

2.1. Кількість НПФ та КУА, що управляють їхніми активами

У 2-му кварталі 2024 року індустрія управління активами недержавних пенсійних фондів зберігала практично незмінну кількість професійних учасників і НПФ та продовжувала зростати вартісно, попри складні воєнні умови роботи 28 місяців поспіль на кінець червня.

За даними УАІБ на 30.06.2024, кількість компаній, які управляли активами НПФ, залишалася рівною 30. Із них, як і раніше, 29 КУА

управляли активами 43-х відкритих НПФ (на один менше, ніж у березні), дві – активами двох корпоративних НПФ та шість – активами шести професійних НПФ. Всього у червні 2024 року галузь налічувала **51 пенсійний фонд** в управлінні КУА¹ (табл. 1).

Таким чином, відкриті НПФ становили 84.3% загальної кількості НПФ в управлінні КУА (рис. 1), 83.6% рік тому.

Таблиця 1. Кількість НПФ в управлінні КУА за видами фондів станом на 30.06.2024 року

Вид НПФ	30.06.2023	31.12.2023	31.03.2024	30.06.2024	Зміна за 2-й квартал 2024 року	Зміна з початку року	Зміна за рік
Відкриті	46	44	44	43	-2,3%	-2,3%	-6,5%
Корпоративні	3	2	2	2	0,0%	0,0%	-33,3%
Професійні	6	6	6	6	0,0%	0,0%	0,0%
Всього	55	52	52	51	-1,9%	-1,9%	-7,3%

* Без урахування корпоративного пенсійного фонду НБУ.

Рис. 1. Розподіл кількості НПФ та вартості їхніх активів в управлінні КУА за видами фондів станом на 30.06.2024 р.

2.2. Активи НПФ в управлінні КУА та сукупні активи пенсійних фондів

Сукупні активи усіх НПФ, включно з КНПФ НБУ, за даними УАІБ та корпоративного фонду Національного банку України, на кінець червня 2024 року сягнули **5 319.3 млн грн**. За 2-й квартал вони зросли на **5.0%**, а за рік у червні – на **18.8%** (прискорилися з +18.4% у березні).

Квартальне зростання активів НПФ відбулося на тлі незначного збільшення кількості їхніх учасників (+0.02%) та більш відчутного – вкладників і укладених ними пенсійних контрактів (+0.45% та +0.41%

відповідно). Основним чинником росту, як і раніше, був інвестиційний прибуток НПФ, сума якого прискорила зростання до +7.3% за 2-й квартал (та до +26.8% за рік у червні). Відносний темп зростання виплат із фондів традиційно випереджав темп внесків до них: пенсійні виплати збільшилися на 3.6%, а внески – на 2.8%. Однак внески за цей квартал, як і за попередні, перевищували виплати в абсолютному вимірі, цього разу – на 26.1 млн грн (42.4%).²

¹ Без урахування корпоративного пенсійного фонду НБУ.

² За даними опублікованої НКЦПФР Інформації про стан і розвиток недержавного пенсійного забезпечення України станом на 30.06.2024: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/npf_2_kv-2024.pdf

У сукупному обсязі активів усіх пенсійних фондів частка КНПФ НБУ у 2-му кварталі 2024 року продовжувала зменшуватися: з 42.7% до 42.4% (рис. 1), адже його активи за цей період додали дещо менше, ніж активи решти НПФ у цілому (+4.3%). На річному проміжку на кінець червня зберігалася та ж тенденція: зростання активів фонду НБУ на 16.8% поступалося

приросту решти НПФ, тому вага першого за рік також опустилася (із 43.1%).

Активи НПФ в управлінні КУА на кінець червня 2024 року, за даними УАІБ, дорівнювали **3 064.1 млн грн** (табл. 2). За 2-й квартал вони прискорили зростання до +5.4%, а річне – до 20.2%, при зменшенні кількості звітів фондів на 7.1%.

Таблиця 2. Вартість активів НПФ в управлінні за видами фондів станом на 30.06.2024 року

Вид НПФ	30.06.2023		31.03.2024		30.06.2024		Зміна активів НПФ в управлінні за 2-й квартал 2024 року, %	Зміна за рік, %	Зміна за рік, млн грн
	Активи, млн грн	Кількість НПФ, щодо яких подано звітність	Активи, млн грн	Кількість НПФ, щодо яких подано звітність	Активи, млн грн	Кількість НПФ, щодо яких подано звітність			
Відкриті	2 012,7	46	2 320,4	44	2 459,2	43	6,0%	22,2%	446,6
Корпоративні	372,8	3	411,3	2	426,0	2	3,6%	14,3%	53,2
Професійні	163,5	6	174,4	6	178,9	6	2,6%	9,4%	15,4
Всього*	2 549,0	55	2 906,1	52	3 064,1	51	5,4%	20,2%	515,1
КНПФ НБУ	1 930,4	1	2 162,0	1	2 255,2	1	4,3%	16,8%	324,8
Разом**	4 479,4	56	5 068,1	53	5 319,3	52	5,0%	18,8%	840,0

* Без урахування корпоративного пенсійного фонду НБУ.

** За даними звітів КУА щодо НПФ в управлінні та даними КНПФ НБУ.

Частка **відкритих** НПФ за вартістю активів в управлінні, без урахування КНПФ НБУ, у 2-му кварталі 2024 року продовжувала збільшуватися, з 79.8% до 80.3%, адже вони зросли відносно найбільше: +6.0%. На кінець червня ці активи сягнули **2 459.2 млн грн**. За останній рік активи відкритих НПФ додали також найбільше, 22.2% (понад 446 млн грн, або майже 87% приросту активів усіх НПФ в управлінні КУА за цей час).

Активи **корпоративних** НПФ в управлінні КУА (без КНПФ НБУ) за квітень-червень 2024 року загалом збільшилися на 3.6%, за рік – на 14.3%. При цьому кількість таких фондів у 2-му кварталі не змінилася, а зменшення її за рік у півтора раза (на один фонд) мало вплинуло на динаміку сектору й галузі в цілому через незначну суму активів фонду, що

ліквідується. Станом на 30.06.2024 корпоративні НПФ мали **426.0 млн грн** активів в управлінні КУА.

У **професійних** НПФ активи в управлінні знову зросли найменше: на 2.6% за 2-й квартал 2024 року, на 9.4% за рік у червні. Обсяг професійних НПФ на 31.03.2024 становив **178.9 млн грн**.

Найбільшими за середнім обсягом активів в управлінні у червні 2024 року залишалися **корпоративні** НПФ – 213.0 млн грн (99%, як і в березні та на початку року, перебували в одному з двох таких фондів). Середній відкритий НПФ зріс до 57.2 млн грн; професійний – до 29.8 млн грн. При цьому, один відкритий фонд із 43-х мав нульові активи, а один із шести професійних НПФ – активи близькі до нуля.

3. Результати діяльності з адміністрування НПФ

3.1. Кількість учасників, вкладників, пенсійних контрактів

За даними 14 адміністраторів, що подали до УАІБ звіти щодо 52-х пенсійних фондів, які адмініструються компаніями-членами Асоціації, станом на кінець червня 2024 року **кількість учасників** цих НПФ становила **869.3 тис. осіб**. Це 98% учасників усіх НПФ, включно з фондом Національного банку України. За 2-й квартал вона збільшилася на 306 осіб, або на 0.04%. За рік у червні, в умовах воєнного стану, що тривав 28-й місяць поспіль, учасників НПФ в адмініструванні членів УАІБ

поменшало загалом на 4.4 тис. осіб, або 0.5% (при зменшенні звітів фондів на п'ять, або на 8.8% за цей час).

Серед усіх учасників НПФ в адмініструванні компаній-членів УАІБ на кінець червня, як і у березні й на початку 2024 року, 57.9% становили чоловіки, 42.1% – жінки. Найбільшими підкатегоріями залишалися особи у віці від 25 до 50 років у кожній групі, які разом становили 48.6% усіх учасників НПФ (рис. 2).

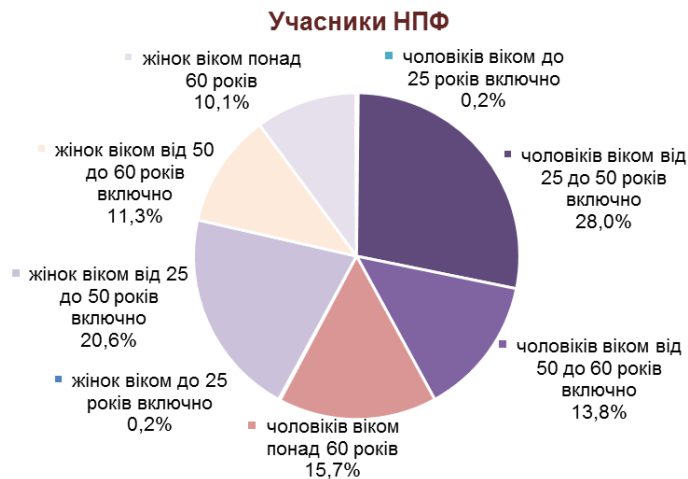

Рис. 2. Розподіл кількості учасників НПФ за статтю та віком станом на 30.06.2024 р.

Кількість вкладників НПФ в адмініструванні компаній-членів УАІБ у квітні-червні 2024 року загалом зросла на 397 (+0.5%), до **87.2 тис. осіб**. За останній рік вона додала 885, або 1.0%.

У 2-му кварталі додалося 529 вкладників-фізичних осіб, а за рік – 1 934 (+2.3%).

Станом на 30.06.2024 97.9% вкладників НПФ (крім КНПФ НБУ) – фізичні особи, із якими укладено 93.0% усіх пенсійних контрактів – 88.0 тис. шт. (рис. 3).

Загальна **кількість пенсійних контрактів** цих фондів за квітень-червень 2024 року збільшилася на 0.4%, а за останній рік – на 1.1%, до 94.6 тис. шт.

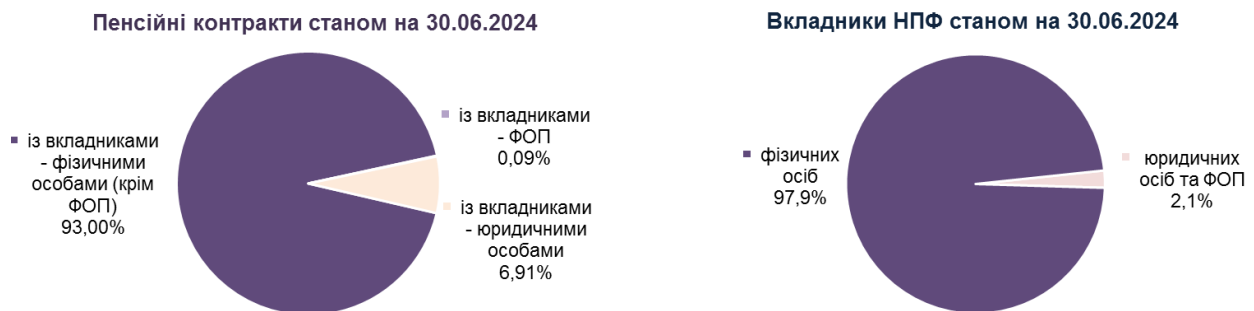

Рис. 3. Розподіл кількості вкладників НПФ та укладених пенсійних контрактів за категоріями станом на 30.06.2024 р.

3.2. Пенсійні внески і виплати

Пенсійні внески до 52-х НПФ в адмініструванні компаній-членів УАІБ за 2-й квартал 2024 року становили **54.6 млн грн**, тобто майже так само, як і за аналогічний період минулого року, хоча кількість фондів, що відзвітували, зменшилася на п'ять за цей час (-8.8%). Із них 60.8% надійшли на рахунки чоловіків, 39.2% – жінок, а найбільші дві підкатегорії з обох груп (25-50 років) разом отримали 73.6% усіх квартальних внесків, рис. 4 (за попередній квартал – понад 75%).

Станом на 30.06.2024 ці НПФ загалом отримали **1 935.8 млн грн** пенсійних внесків (+3.8% за 2-й квартал, при зменшенні кількості звітів фондів на два за цей час). Із них 50.3% припадало на юридичних осіб.

За рік у червні пенсійні внески до фондів в адмініструванні компаній-членів УАІБ зросли на 162.1 млн грн (+9.1%), попри скорочення кількості фондів на п'ять.

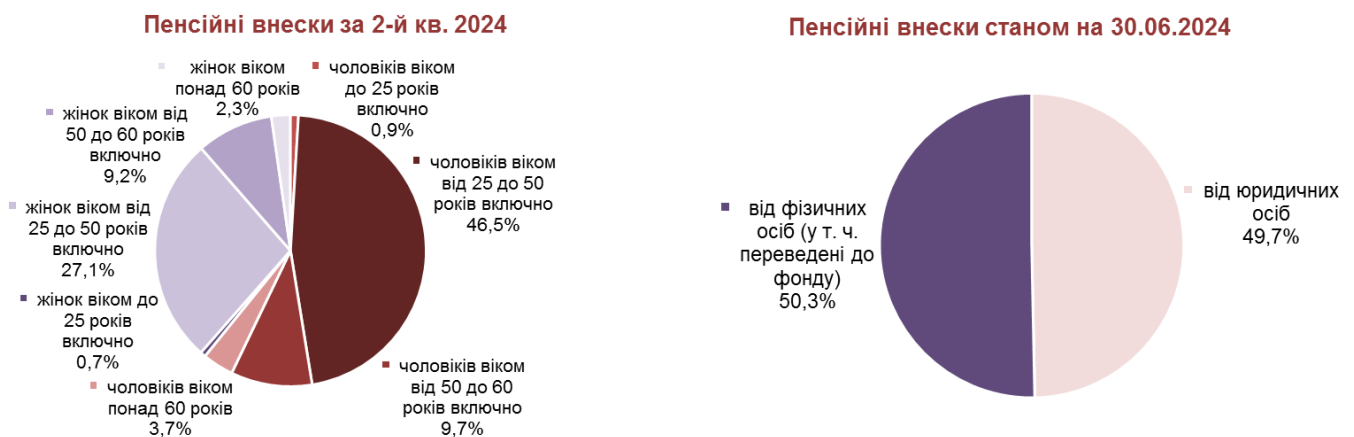

Рис. 4. Пенсійні внески до НПФ за 2-й квартал 2024 року і станом на 30.06.2024 р.

Пенсійні виплати із 52-х НПФ в адмініструванні компаній-членів УАІБ за 2-й квартал 2024 року становили **23.9 млн грн**, тобто на 24.0% більше, ніж за попередній квартал, але на 15.1% менше, ніж рік тому в цей період. Із них найбільше було одноразових виплат 54.8%, у той час як виплат на визначений строк – 38.9%, перерахувань до банків, страховиків або інших НПФ – 6.3% (рис. 5).

Станом на 30.06.2024 ці пенсійні фонди виплатили учасникам або перерахували на їхні рахунки в інших фінансових установах **756.6 млн грн**, або майже на 70 млн грн (10.2%) більше, ніж рік тому. Із них 62.2% були одноразовими, 23.4% – на визначений строк, а решта 14.3% становили перерахування до інших фінустанов.

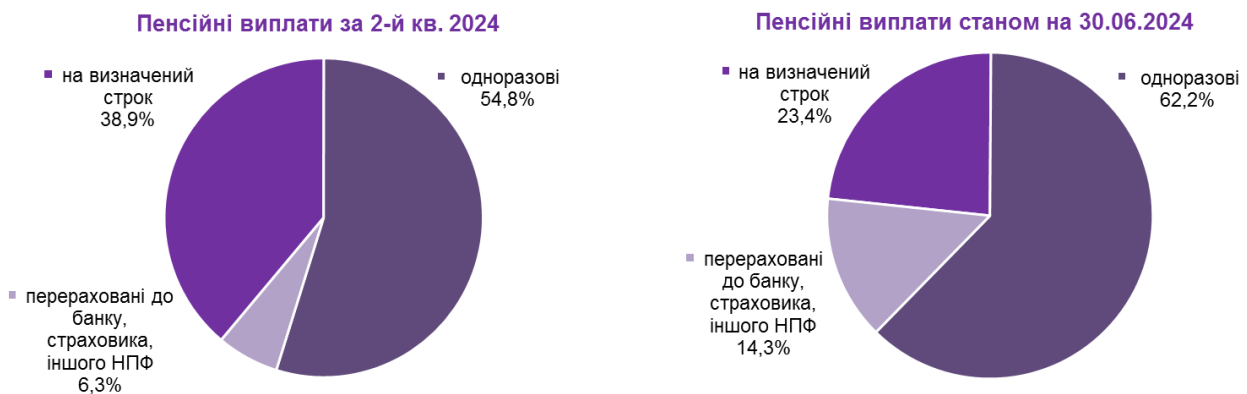

Рис. 5. Пенсійні виплати з НПФ за 2-й квартал 2024 року і станом на 30.06.2024 р.

Загальна сума пенсійних коштів на індивідуальних пенсійних рахунках учасників, тобто чиста вартість активів (ЧВА) 52-х НПФ в адмініструванні компаній-членів УАІБ, щодо яких наявні дані на 30.06.2024, становила **2 854.9 млн грн**. За 2-й квартал вона зросла на 7.1% (201.3 млн грн), за рік у червні – на 20.2% (512.7 млн грн), не зважаючи на зменшення кількості звітів фондів на два та п'ять відповідно.

Сума прибутку від інвестування активів цих НПФ на кінець червня 2024 року сягнула **1 877.6 млн грн** за весь період їхньої діяльності. Це на 9.0% (154.3 млн грн) більше, ніж у березні та на 29.1% (423.5 млн грн) – ніж рік тому. Таким чином, близько 77% квартального й 83% річного приросту сукупної ЧВА НПФ (крім КНПФ НБУ) було забезпечено інвестиційним прибутком.

За даними УАІБ, показники зміни одиниці пенсійних активів (ЧВО) за 2-й квартал 2024 року для

51-го НПФ в адмініструванні компаній-членів Асоціації (без урахування одного фонду із ЧВО 0.00 грн) підвищилися й були в межах від -2.6% до +6.4%. Позитивну зміну ЧВО (доходність) за цей період забезпечили 48 НПФ (94%).

За рік у червні 51 НПФ, щодо яких наявні дані, показали зміну ЧВО від -13.3% до +22.0%. Із них для 46-ти фондів (90%) вона була позитивною. При цьому 42 НПФ забезпечили річний дохід, який щонайменше компенсував втрати від інфляції, 36 фондів – більший дохід, ніж строкові річні банківські депозити у євро, 27 – на рівні або більше доходу за депозитами у доларі США, 11 – ніж інвестиції у житлову нерухомість, 8 – ніж річні строкові депозити у гривні, 5 – ніж однорічні гривневі ОВДП.

За даними НКЦПФР, середньозважений показник зміни ЧВО пенсійних активів за рік станом на 30.06.2024 становив 16.48% без урахування КНПФ НБУ та 18.06% з урахуванням КНПФ НБУ³.

³ Інформація щодо розрахунку середньозваженого показника зміни ЧВО пенсійних активів станом на 30.06.2024: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/dsz_npf_31_05-30_06-31_07_2024.pdf

3.3. Структура активів НПФ в управлінні

У структурі активів НПФ в управлінні КУА⁴ вага **цінних паперів** у 2-му кварталі 2024 року продовжувала зростати – із 57.9% до **58.4%**.

За рік у червні частка інструментів ринків капіталу в активах цих фондів також збільшилася, на 3.5 проц. п. (рис. 6).

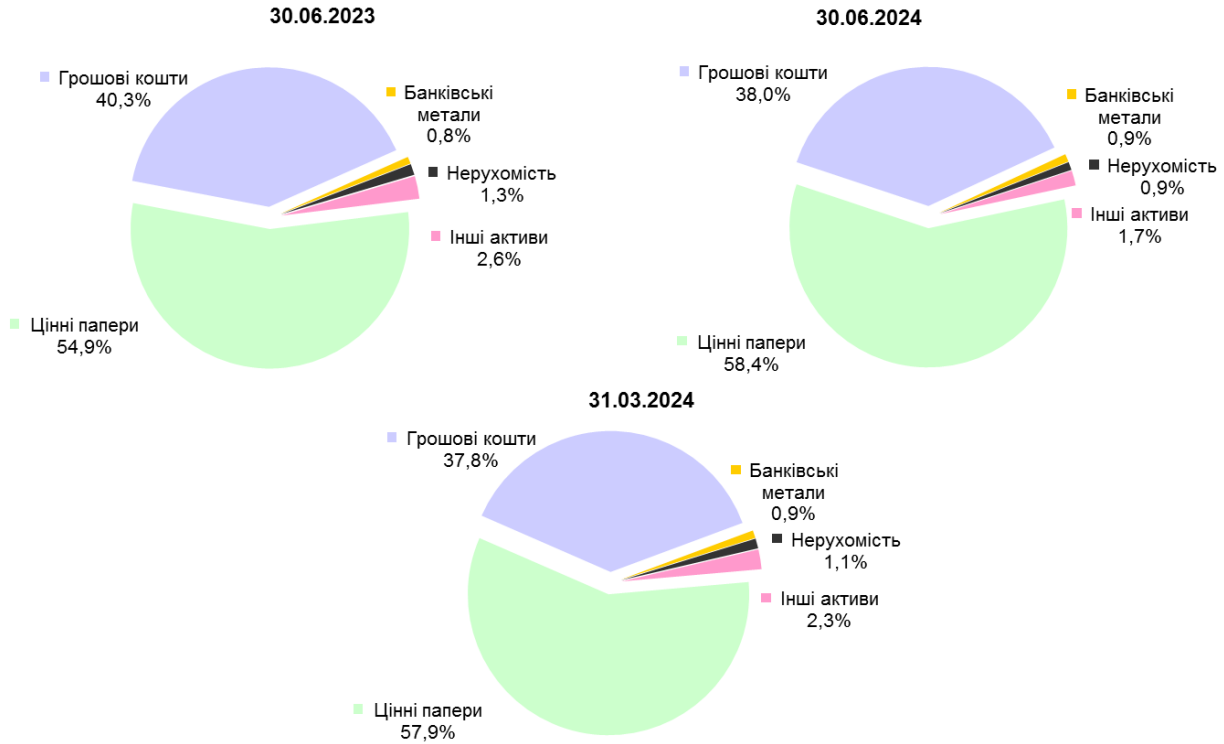

Рис. 6. Динаміка структури агрегованого портфеля НПФ (без КНПФ НБУ) за 2-й квартал 2024 року та за рік

Чергове квартальне підвищення ваги цінних паперів в активах пенсійних фондів в управлінні КУА знову було зумовлено відносно сильнішим зростанням їхньої сукупної вартості (+6.3%), ніж активів НПФ загалом і грошових коштів у них зокрема. На річному проміжку зберігалася аналогічна динаміка: приріст суми інвестицій у ЦП (+27.8%) значно випереджав зростання коштів у банках і активів НПФ загалом. На 30.06.2024 сукупна вартість інвестицій цих НПФ у фондові інструменти – 1 791.0 млн грн (табл. 3).

Кошти на банківських рахунках (у тому числі депозитних) у червні 2024 року залишалися другою найбільшою складовою активів НПФ в управлінні та адмініструванні компаній-членів УАІБ – 1 163.9 млн грн. У 2-му кварталі їхній обсяг збільшився на 5.9%, за рік у червні – на 13.1%. Врешті, частка грошей в активах цих НПФ зменшилася з 40.3% рік тому до **38.0%** у червні 2024, однак зросла з 37.8% у березні – за рахунок інших складових активів фондів, т.ч. нерухомості.

Таблиця 3. Структура активів НПФ в управлінні КУА у розрізі видів фондів станом на 30.06.2024 р., млн грн

Вид НПФ	Цінні папери	Грошові кошти	Банківські метали	Нерухомість	Інші активи
Відкриті	1 420,9	946,2	27,8	21,9	42,8
Корпоративні	265,9	158,2	0,0	0,0	1,9
Професійні	104,1	59,5	0,0	7,0	8,3
Всього	1 791,0	1 163,9	27,8	28,9	52,9

⁴ 52 НПФ, щодо яких УАІБ має звіти на 31.03.2024.

Для всієї індустрії НПФ, з урахуванням корпоративного фонду НБУ, у 2-му кварталі 2024 року та за рік вага **цінних паперів** в активах також зросла – із 52.9% рік тому та 54.8% у березні до **55.1%** у червні (рис. 7). Обсяг інструментів ринків капіталу в усіх НПФ на 30.06.2024 сягнув 2 929.1 млн грн – на 5.4% більше за квартал, що несуттєво випереджало зростання обсягу грошей в активах фондів за цей період.

Кошти у банках для усіх НПФ зросли на 5.3%, до 2 273.3 млн грн. Врешті, їхня вага в активах усіх НПФ піднялася з 42.6% у березні до **42.7%** у червні (але понизилася з 43.3% рік тому – через зростання на 17.1% проти 23.5% для цінних паперів і 18.7%, які додали усі активи НПФ в управлінні в цілому за цей рік).

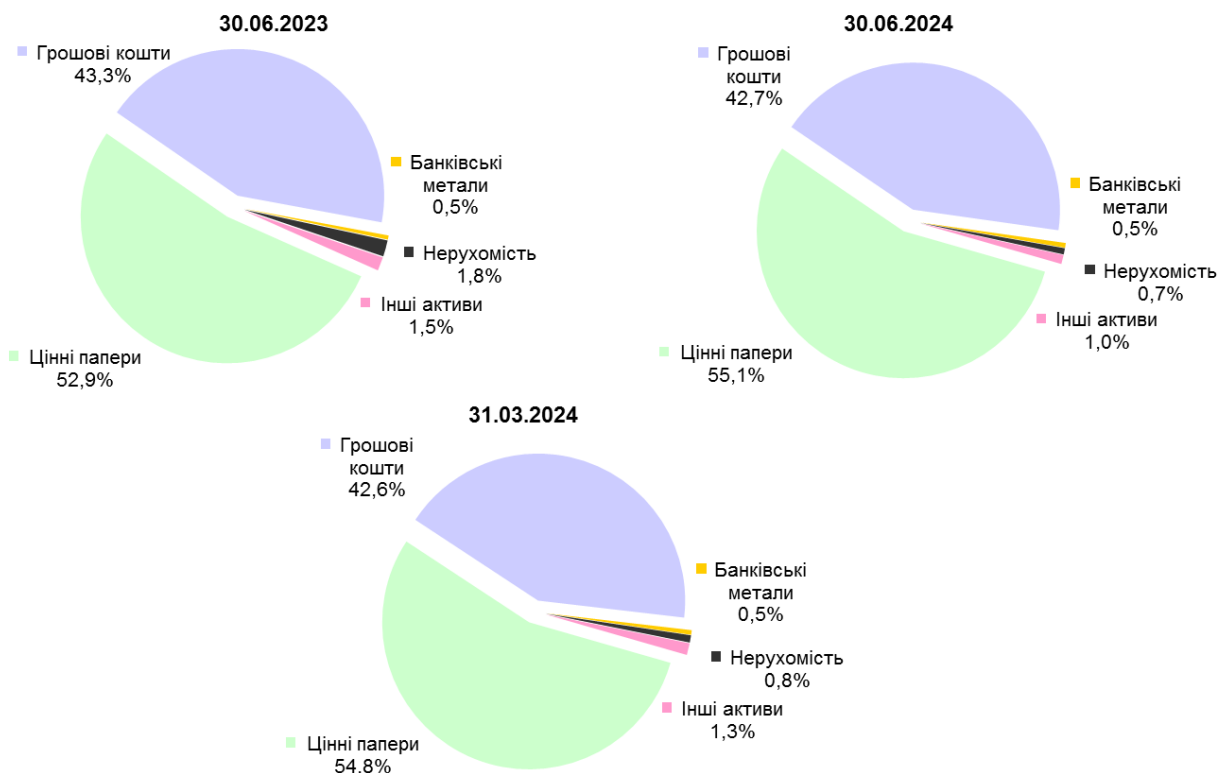

Рис. 7. Динаміка структури агрегованого портфеля НПФ (із КНПФ НБУ) за 2-й квартал 2024 року та за рік

Що стосується окремих інвестиційних інструментів серед цінних паперів, зведений портфель НПФ в управлінні та адмініструванні компаній-членів УАІБ у **державних облігаціях** (у т. ч. ОВДП) у квітні-червні 2024 року збільшився до 1 522.3 млн грн, тобто на 5.4%, що відповідало приросту сукупних активів цих НПФ у цілому. Таким чином, частка державних облігацій в активах цих НПФ у цьому кварталі не змінилася і залишалася найбільшою: 49.7% (рис. 8). Це відбулося попри деяке зниження ставок за ОВДП та пришвидшення інфляції, адже реальні ставки залишалися достатньо високими й конкурентними.

Активи НПФ у **муниципальних облігаціях** на кінець червня 2024 року, як і раніше, були тільки у

відкритих та корпоративних НПФ в управлінні та адмініструванні компаній-членів УАІБ (разом – майже незмінні 11.1 млн грн). Упродовж 2-го кварталу їхня вага в НПФ загалом (без фонду НБУ) опускалася далі в межах 0.4%, а у **корпоративних** фондах – із 2.6% до 2.5%.

Зведений портфель **корпоративних облігацій** в активах НПФ (крім фонду НБУ, де вони також були відсутні) третій квартал поспіль зростав найбільше – цього разу на 13.6% і на кінець червня 2024 року коштував 219.6 млн грн. Це призвело до подальшого підвищення ваги цих інструментів у сукупних активах НПФ із 6.6% до 7.2%.

Акції протягом першого півріччя 2024 року залишалися серед найменш затребуваних

інструментів серед НПФ, але їхня сукупна вартість за 2-й квартал зросла на 5.8% (крім фонду НБУ, а в усіх НПФ – на 5.0%), що відбулося попри подальше падіння фондового ринку за індексом УБ на 12.4% за цей період. Врешті, їхній зведений пакет в активах

НПФ (крім фонду НБУ) у червні 2024 року коштував 38.0 млн грн, а з урахуванням КНПФ НБУ – 45.1 млн грн. Його частка на кінець 2-го кварталу, відповідно, залишалася в межах 1.2% та 0.8%.

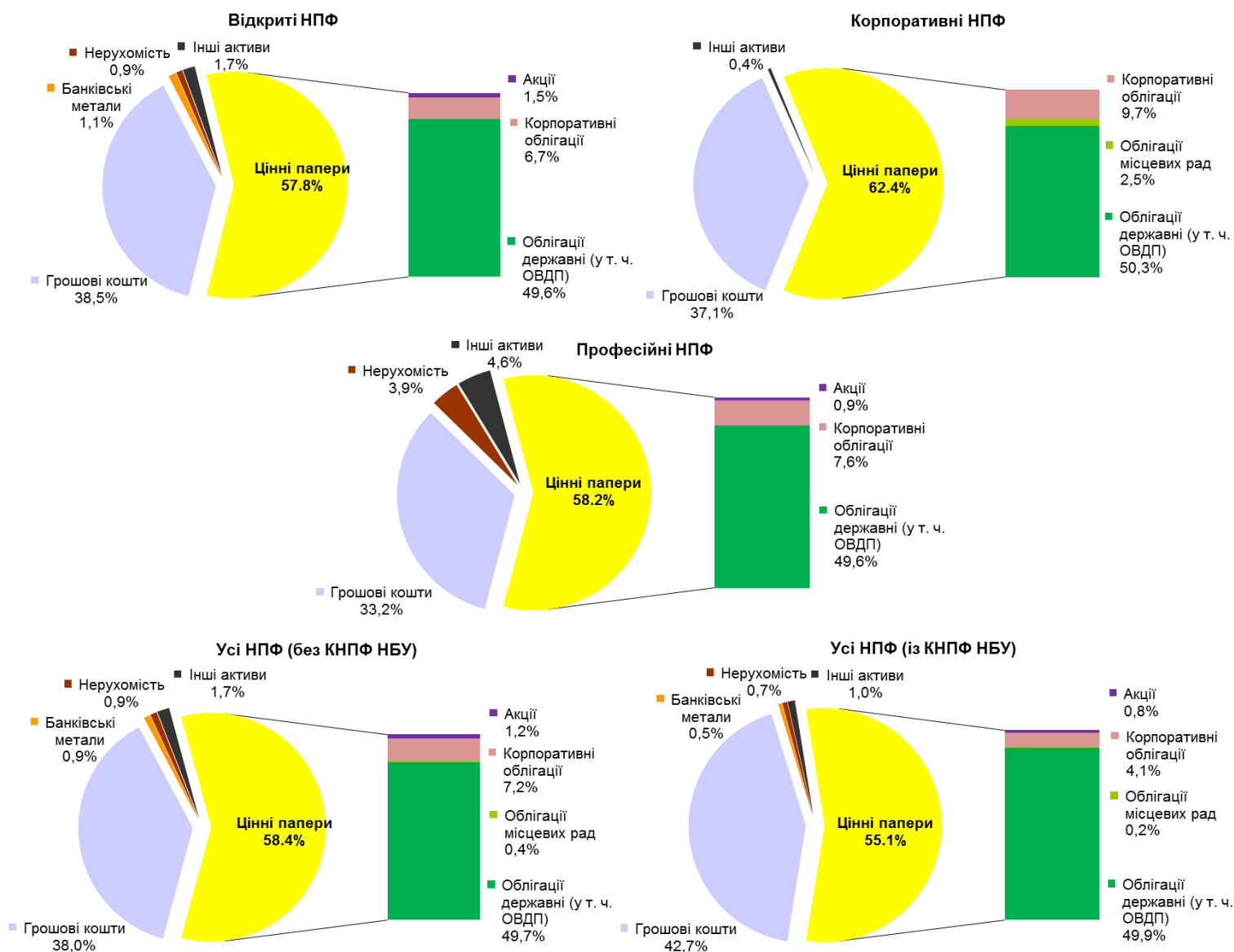

Рис. 8. Структура активів НПФ у розрізі видів фондів станом на 30.06.2024 р.

Нерухомість, як і раніше, у червні 2024 року мали у своїх активах тільки відкриті та професійні НПФ із усіх фондів в управлінні КУА, на загальну суму 28.9 млн грн, що зменшилася на 12.1% за 2-й квартал (включно з КНПФ НБУ – 36.6 млн грн, -9.8%). Частка нерухомості в активах НПФ (крім фонду НБУ), відповідно, у цьому кварталі скорочувалася далі: з 1.1% до 0.9%; в активах усіх НПФ у цілому – з 0.8% до 0.7%.

Банківські метали, що традиційно були в активах тільки відкритих НПФ (27.8 млн грн на 30.06.2024), зросли в сукупній вартості за 2-й квартал 2024 року на 8.2%. Це цілком відповідало підвищенню ціни золота за цей період. Вага цих активів у секторі залишалася в межах 1.1%, а в активах усіх НПФ (окрім фонду НБУ) – 0.9%.

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- [Ринок у цифрах](#)
- [Компанії та фонди](#)